

سازوی بھوودہی

مضمم بالہی

دوو پراگه نده كه و بوژوو لوكن له «هاوه پروانی گودوت» دا

بهشی بهكهم

نهگه ریت و باسی هر ریازو
 قوتابخانه بکی نه ده بی و هونه ری بکه بن و
 له باره بانه وه بدوین ، ده بیت له و بنج و
 بناوانه و پالستانه بکولینه وه که بوونه ته
 هوی سره هلدان و بلا بوونه وه بان به هیچ
 کلوجیک ناییت نه و سرده م و زرووف و
 بارودوخی تابوری نه و ناوچه بهی
 که سریان تیدا هلداهه پشت گوی
 بخرین .
 باسکردن و لیکولینه وهی هر دبارده و

بیرینکی تاییهتی به شیوه‌یه‌کی پرووت و دابراو له واقیعه‌که‌ی مانای که‌م و کورپی و نه‌زوک‌ی و سه‌رنه‌که‌وتووی باسه‌که ده‌گه‌په‌نیت . دوان و باسکردن و لیکۆلینه‌وه‌ی ریپازیکی فیکری و هونه‌ری و نه‌ده‌پی وه‌ک ریپازی بیهوده‌پی (عه‌به‌تی) ؛ ده‌بیت ته‌و هه‌موو بارو زرووف و دیاردانه ده‌سنیشان بکه‌ین که‌بوونه‌ته‌مایه‌ی په‌یدا‌بوونی ته‌م قوتابخانه‌یه ریپازی بیهوده‌پی ی ناماقول له‌دوای په‌نجاکانی ته‌م سه‌ده‌یه‌ی تیه‌دا هاته‌کابه‌وه ، بۆماوه‌یه‌ک خۆی نواندو توائی له هه‌ندی وولاتدا به‌تاییه‌تی وولاته سه‌رمابه‌داره رۆژئاوا‌یه‌کاندا ، کۆمه‌لی نووسه‌رو رۆشنیبر له‌خۆی کۆبکاته‌وه . هه‌روه‌ها ته‌م ریپازه به‌داخه‌وه توائی هه‌ندی له‌نووسه‌ران و رۆشنیبرانی جیهانی سه‌یه‌میش بگرتیه‌ خۆی و له‌گه‌ل لیشاوی لیخن و مه‌رگه‌مووشی‌ی خۆیدا رابانه‌الیته‌ و له واقیعه‌ دلته‌زینه‌که‌ی خۆیان دووریان بخاته‌وه‌و تووشی تیفلیجی فیکریان بکات .

ته‌م ریپازه وه‌ک زۆربه‌ی ریپازو قوتابخانه‌ نه‌ده‌پی و هونه‌ریه‌کانی دیکه‌ی کۆتایی سه‌ده‌ی نۆزه‌هه‌م و سه‌ده‌ی بیستم له شاری (پاریس) ی پابته‌ختی وولاتی فه‌رنسه‌ سه‌ری هه‌لدا .

(ناماقول وه‌رگیرانی زاراوه‌ی (Absurd) ه به‌پیتی گه‌وره ، له‌دۆخی ناودا ، ته‌مه‌یش زاراوه‌یه‌کی درامای شانوژی توفیلیه‌و پشت به‌ فه‌لسه‌فه‌ی عه‌به‌ث ده‌به‌ستیت ، یاخود عه‌به‌تی (Absurdity) . وه‌کاتیک پیتی به‌که‌م بچووک بیت ووشه‌که‌ بۆ سیفه‌تی (هیچ و پوچ) ، ناماقول) ده‌گه‌رینه‌وه‌و

ناوه‌که‌یش ده‌بیته (پرو پوچی ، دژبه‌عه‌قل) . له‌به‌رته‌وه‌ی ووشه‌ی به‌که‌م ، به‌ئینگلیزی و فه‌رنه‌سی ، ده‌سنیشانی ته‌و ته‌ده‌به‌ ده‌کات که‌ پالپشتیه‌تی ، واش‌پۆسته به‌ دوو بار وه‌رگیریت : (ناماقول) ، له‌کاتی ده‌سنیشان کردنی ته‌ده‌ب ، وه‌(عه‌به‌تی) له‌کاتی ده‌سنیشان کردنی فه‌لسه‌فه‌دا⁽¹⁾ ووشه‌ی (عبث) ی عه‌ره‌بیش پرپه‌په‌ست و به‌رامبه‌ر به‌ووشه فه‌رنه‌سیه‌که‌ نیه . هه‌روه‌ها له‌کوردیش‌دا ناتوانین وو شه‌یه‌ک دابنن که‌ به‌ ته‌واوه‌تی به‌رامبه‌ر ووشه فه‌رنه‌سیه‌که‌ بیت ؛ به‌لام ووشه‌ی (بیهوده) له‌لایه‌ن هه‌ندی نووسه‌روه به‌کارده‌هیندریت ، یاخود ووشه‌ی (پروپوچ ، هیچ و پوچ) ده‌توانین به‌کاربه‌نین . هه‌روه‌ها ته‌م ریپازه هه‌ندی جار - به‌زاراوه‌یه‌کی جیهانی - به‌ره‌مه‌کانی به‌شانۆی پێش‌ه‌و (الطیعه) ناوده‌بریت . ! که‌گرایه وه‌ک پێش‌ه‌و ویک وایه‌ بوگۆرین و تازه‌کردنه‌وه‌ی شیوه‌و ناوه‌روکی شانۆو دوا‌به‌دوا‌بیشه‌وه‌ چه‌ند تاقیکردنه‌وه‌یه‌کی که‌ش دین هه‌ر بۆ مه‌به‌ستی ته‌واتازه‌کردنه‌وه‌یه . . .

له‌دوای دووه‌مین شه‌ری جیهانی و دوا‌به‌دوای ساله‌کانی په‌نجا چه‌ند نووسه‌ریکی شانۆی به‌ زمانی فه‌رنه‌سی ده‌ستیان کرد به‌نووسینی شانۆی به‌ بیهوده‌یه عه‌به‌سه‌کانیان و بوونه مینه‌ریک بۆفه‌لسه‌فه‌ی بیهوده‌پی ناماقول چه‌ند نووسه‌ریک له‌م ریپازه‌دا ناوبانگیان ده‌رکرد وه‌ک : سه‌مۆئیل بیکیت و ئۆچین یونسکوو ئارسه‌ر ته‌دامۆف و جان جینه‌ به‌پاده‌ی به‌که‌م . به‌پاده‌ی دووه‌میش ته‌و نووسه‌ره شانۆیانه

دین که‌هه‌مان جاریان ده‌دا بۆ هیچ و پوچی و ناماقولی ژانی مروف و ده‌وره‌یه‌ری مروف وه‌ک : جۆرج شه‌حاده‌و جیروودو و ئانۆی و سالاکروو ئۆدیپرتی

دوا‌به‌دوای جه‌نگی دووه‌می جیهانی ته‌م نووسه‌رانه له‌فه‌رنه‌سه‌و به‌زمانی فه‌رنه‌سی ، شانۆیه‌کانی خۆیانیان نووسی ته‌وه‌ی شایانی باسه‌ ته‌وه‌یه ، رابه‌ره به‌ناوبانگه‌کانی ته‌م ریپازه هه‌ر که‌سه‌ به‌ زمانی فه‌رنه‌سی شانۆیه‌کانی خۆیانیان ده‌نووسی و له‌ وولاتی فه‌رنه‌سه‌دا ده‌ژان ؛ به‌لام له‌ نه‌ژادو ره‌گه‌زدا فه‌رنه‌سی نه‌بوون . (سه‌مۆئیل بیکیت) سالی (۱۹۰۶) له‌ئیرله‌نده له‌دایک بووه ، (ئۆچین یونسکو) سالی (۱۹۱۲) له‌رۆمانیا له‌دایک بووه ، (ئارسه‌ر ته‌دامۆث) له‌سالی (۱۹۰۸) دا له‌ خیزانیکه‌ی ته‌رمه‌نی له‌ رۆسیای قه‌یسه‌ری له‌دایک بووه ، (جۆرج شه‌حاده له‌سالی (۱۹۱۰) دا له‌ئه‌سکه‌نده‌ریه له‌خیزانیکه‌ی لوینانی له‌دایک بووه . ته‌وه‌ی نووسه‌رانی عه‌به‌تی له‌خۆی کۆده‌کاته‌وه‌ ته‌و بیروباوه‌ره فه‌لسه‌فی‌یه‌به‌که‌ هه‌موو پیکه‌وه بانگیان بۆ هه‌لده‌دا . یه‌ک نامانج و یه‌ک بیروباوه‌ر مه‌به‌ستی سه‌ره‌کی نووسه‌رانی شانۆی ناماقول بوو . ته‌ویرو باوه‌ره‌یش له‌وه‌دا کۆده‌بیته‌وه‌ که‌ ژانی مروف و ده‌ورو به‌ری مروف بیهوده‌و ناماقوله .

نووسه‌رانی ناماقول له‌ده‌رگایه‌وه ده‌ره‌وانه‌ ژان و جیهانی ده‌ورو به‌رکه‌ گرایه هه‌موو شت له‌نێر ییمانیی و ناماقوله‌ندا مه‌له‌ده‌کات و به‌ده‌وری خۆیدا به‌نی هه‌وده له‌بازنه‌یه‌کی داخراودا ده‌سوورپه‌ته‌وه . نووسه‌رانی ته‌م ریپازه پراوا به‌هیچ شتیک

۱- جگه له پروای هیچ و پوچی و
 ۲- ماقولې شته کان و دهورو بهر
 ۳- شاتوی ناماقولدا هممو شتیک
 ۴- رهنګ و بوی خوی بزرکردوه .
 ۵- زاوه مه فهوروم و بیرواوه رو
 ۶- سوتیه بیکیش بگرین ده بینین به بی
 ۷- داتراوون و ده سنیشان ده کرین .
 ۸- باوه پرنکی چه سپاو به دی
 ۹- هممو شت رهنګی بیاناوی و
 ۱۰- لی نیشته . . . تهنانهت
 ۱۱- نیش نیهواو دهس له نه ژنو دانیشته و
 ۱۲- میشک و بواری بیرکردنه ویش
 ۱۳- نیشو نیلیجه ، هیچ هیوا به کی
 ۱۴- خیشی لی چاوه ، روان ناکریت به کورنی
 ۱۵- نووسه رانی بیهورده بی مروفو ژانی
 ۱۶- شتیک نااسایه و دیارده به کی
 ۱۷- حتی نیه ، نه وهی بوونی هه به و جتی
 ۱۸- پروای بکرده ، تنها مردنه و بهس .
 ۱۹- لی په رواو لی هورده به دهوری
 ۲۰- خویا له گیزه لوو کیکدا ده سوورپته وه ، له
 ۲۱- بیکیک تاریکی وه ادا که هیچ
 ۲۲- یسکایه که نیه دهورو بهری و جتی بی
 ۲۳- یوانک بکاته وه . مروفو هممو نه و
 ۲۴- تنه ی دهورو بهری مروفو هر تنها بوئی
 ۲۵- مردیان لی هه لده ستیت . ده توانین بلین
 ۲۶- هممو بیروایانه ی بیهورده بی به کان
 ۲۷- گه ل نه و هممو بیرواوه ره ناعه قلبانه ی
 ۲۸- که له پیش هم ریازده دا سریان هه لدا ،
 ۲۹- هممو ناکامی چند هوو بارو دؤخیکی
 ۳۰- تیه تی بوون . به تاییه تی ریازی ناماقول له
 ۳۱- کامی کاره ساته جه رنګ پره کانی جهنگی
 ۳۲- نووه می جیانی هاته کایه وه . نه و بو له
 ۳۳- کامی جهنگی به که می جیانی ریازی
 ۳۴- دادایزم دوا به دوا بشیه وه ریازی سوربالیزه

هاته کایه وه ، له ناکامی جهنگی دووه می
 جیانی پیدا بیرواوه ری وجودی و
 دوا به دوا بشیه وه بیرواوه ری عه به سیهت
 هاته کایه وه . نه وهی هم چوار بیرواوه ره
 کۆده کاته وه ؛ نه وهی به هر چواریان به
 چاری گومانه وه ده روانه عه قل و بیری
 مروفو ناومیدیش له ژاندا به ردی
 بناخه ی بیرواوه ریانه . وه هر چوار
 ریازده که له و خاله پیدا به که ده گرنه وه
 که هممو قهواره و بوون دیارده به کی بیرو
 هیچ و پوچ و مانا به خش نین و هیچ
 پیوانه به کیش نیه بو هه لسه نگانندی ناکارو
 نه خلاق و هه لس و که وتی رۆژانه ی
 مروفو ، به نیکرا هر چوار ریازده که
 له مندالذانی هه ردوو جهنگه که وه له دایک
 بوون .
 جگه له هوئی جهنگ و کارکردنی له
 نووسه رانی نه ده بی ناماقول ، ده توانین بلین
 چند نووسه رو نه دینیک که له پیش هم
 ریازده شدا به ره هه کانیان نووسیه ،
 بوونه ته پالشیتیک بو هم ده سته به و کاری
 ته واری خوایان کردوه ته سر
 به ره هه کانیان . خویشیان هم شته بان
 زورچار دویات کردوته وه که سوودیان له و
 به ره هه مانه وه رگرتوه .
 به کیک له نووسه ره شاتویانه ی
 که کاری ته واری کرده سر نووسه رانی
 ناماقول ، نووسه ری شاتوی سویدی
 (نوگیت ستراندییرگ) بو (۱۸۴۹ -
 ۱۹۱۲) به ره هه کانی هم نووسه ره
 رهنګ دانه وه به کی ته واری به سه رهات و
 سه رگوزشته ی تالوتفی ژان خوی بو . هم
 نووسه ره بو ماوه به کی زور به هزاری و
 دهس کورنی ژانی برده سه رو له خیزانیک

په ره وازه و دهس کورتدا په ره واده بیو .
 ستراندییرگ هر له مندالیه وه گیانی
 یاخی بوون له هه لس و که وت و بیرواوه ری یا
 به دی ده کرا . له ژانیدا بو به چنګ هینانی
 گوزهران گه لی نیش و کاری گرتنه نه ستو ،
 به لام سه رنه ده که وت ناگه بشته نه و
 راده به ی که هه ولی خو کوشتن بدات .
 ستراندییرگ تهنانهت له ژن هینانیشدا
 سه رنه که وتوه که واسی جارژنی هیناوه له
 هر سینکیدا به اختیار نه بووه . له بهر هم
 هوایانه پیش بو که زور زوو په نای ده برده
 بهر ژانی بو هیمنی سه ره رۆئی . نووسه ر
 هممو ژانی به دوودلی و پارانی
 برده سه ر ، گومانی له نزیک ترین کهس له
 هاوه له کانی ده کرد .
 پاله وانی شاتویه کانی برتین وه که
 نووسه ر خوی بو هیمی و سه رلیشو اوو
 پاراین و هه رده م به بی هوده ی ژانایان
 ده به نه سر ، وه که له شاتوی (له ریگه) بو
 (دیمه شت) - رهنګ ده دانه وه به روونی
 خوی ده نویتیت . ژانی بیهورده بی و
 سه رلیشو اووی بو هیمی له پاله وانی
 سه ره کی هم شاتویه دا به دی
 ده کریت ؛ که نووسه ر ناری (نامو -
 الغریب) لیناوه . له شاتوگه ری
 (ستراندییرگ) دا کات و شوین برون ،
 وله سه ر واقعیکی بیانا نه ندیشه غوونه ی
 نازه بابته ده چنی ، که تیکه له
 له بیهوره ی و تاقیکردنه وه نه ندیشه ی
 سه رکیش و هیچ و پوچی و گه لیک دهس
 هه لیه سی لی مانا . که سه کانیس پارچه
 پارچه و دژوارو چند لایهن ، که دهن
 به هه لم و چرده بنه وه په ره وازه ده بن و
 کۆده بنه وه ، به لام به که هوش هه به که

خوی به سهر هموویاندا دهسه پینیت ،
 نهویش ناگایی خهون داره که
 خویهتی^(۱) . گهریت و بهراودیکي نیوان
 نهپسن و ستراندییرگ بکهین دهینین
 نهپسن له نووسینه کانیدا ، خاوهن
 ههلوئستیکی تایهتی بروه ، له کۆتای ی
 ژانیشیدا بهره بهره به لای بیرو باوهری
 سۆشیالیتدا دایناشه .

براندیللووکار یگهرنی سهرهنا

ده توانین به ناسانی کاریگه و (لویچی
 بیراندیللوی شانوی نووسی ئیتالیا یی ۱۸۶۷
 - ۱۹۳۶) له شانوی نووسانی ناماقوول
 ده سنیشان بکهین ئەم نووسره وهك
 كهسانی شانوییه کانی خوی ژانیکی زور
 سهخت و دژواری به سهر بردوه . به دەس
 کورتی و کهم دهرامهتی ژانی بهریوه دهچوو
 له لایه کی کهوه خوی و ژنه کی ههردهه
 به ناخوشی و به نارێکی ژانیان ده برده سهر
 تاگه یشته نه وراده بهی ژنه کی بخاته
 نه خوشخانهی مینسکه وه .

دوو به ره می شانوی ی ئەم نووسره
 به سهر هموو بهره مه کانی کهیدا و زالن
 ناوبانگیان زور دهر کردوه به که میان ()
 شەش کەس بەدوای دانەرێکدا ده گهرین
 - سالی (۱۹۲۱) له شاری (رۆما)
 پیشان درا . دووهه میشان شانوی ی
 (هیزی ی چواره مه که سالی (۱۹۲۲) ههر
 له شاری (رۆما) پیشان درا . پالنهوانه کانی
 شانوییه کانی نووسهر خاوهن ههلوئیس و
 خاوهن ههلس و کهوت و خاوهن خویان
 نین ، به لکو زور به کزی و لهرزوکی و
 نه گونجاوی ده ژین و کاتیان ده به نه سهر .
 دوور له واقع ده ژین ، واقعیکي تهسکی
 نه ندیشه یی وه می بوخویان هه لده چنو

نیایدا نارام ده گرن .

له بهره مه کانی نووسه ردا (راسته قینه ی
 موئله ق بوونی نه مادامه کی هموو شت
 له گۆرانکاریه کی بهره و امدا به وه هم و
 خۆه له خه له تاندن له راسته قینه به هیزترو
 چه سپاوتره . نهو که سه ی له نه ندیشه
 له دایک ده ییت راست گۆترو به هیزترو
 چه سپاوتره له ههر ئاده میزادیک ، چونکه
 به کهم ناگۆریت و وهك خوی ده مینته وه و
 چه سپاوه و زیندووه و هیچ له ناوچوونیکیش
 نایگرته خوی ، به لام دووهه میان زور
 له گۆراندا به . جیهانی وه هم و چزاو
 له جیهانی واقع و جیهانی ههست
 پی کراو^(۲) به تامترو راست گۆترو
 بوته وه ی تیندا بژنت .

بیراندیللو ههروهك خوی چون
 له واقعیه کی خوی بیزار بووه پی قابل
 نهیوو ، ههروه ها ده به یست کهسانی
 شانوییه کانی به واقعیه ههست پیکراوی
 خویان رازی نه بن و سه ریچی ی بکهن و
 لئی یاخی بین به ریگی پنهان برده به
 وه هم و خهبال و نه ندیشه . دهینین
 له شانوییه کانیدا ، شانوییه کی دروستکراو
 ده خولقیو پالنهوان و کهسانی شانوییه کی
 نهو ته مسیله دروستکراوه دیننه کایه وه
 جیهانیکي وه می نه ندیشه یی بوخویان
 دروست ده کهن و تیندا ده ژین . ئەم
 ههلوئیس ته ییش بهره لسته کی سه لی
 دروست ده کات نهك بهره لسته کی
 ئیجالی و واقعیه ی .

ره مزی به کان و کافکا

ئه ده یی ره مزی به وه هموو پیچهل پینچ و
 ته م و مزیه وه ی که هه یه تی کاریکی ته وای
 کرده سهر نووسه رانی ریازی ناماقوول .

بگره کاریکردنی بوسه ر ئەم ریبازه نوئیه
 له هموو کاریکردنه کانی تر که متر نه بوو .
 بیه وده یه عه به سه کان سوودی
 ته وایان له چیرۆکه هیا به ته م و مژاوه کانی
 (نه دگار نه لان بن ی نووسه ری
 نه مریکی و (فرانز کافکا) وه رگرت
 به تایه تی دووهه میان به ته واره تی سیه ری
 خوی خسته سهر ئەم ده سه به . چیرۆکه
 ره مزیه کانی کافکا ناعه قلا نین و
 به راده یه کی زور له واقعیه ریژانه ی مرۆف
 دوورده که ونه وه و شیوه به کی ته م و مژاوی
 به خویانه وه ده گرن و به واقعیکي
 خه و ناویه وه خویان ده پیچنه وه .
 له چیرۆکه کانی (کافکا) دا کهسانی چیرۆک
 له واقع داپراون و له ژانی راسته قینه ی
 بیزاوی ریژانه وه دوورن . پی ناوو نیشان و
 پسووله و هه وه ی تایه تی ده ژین ، ههر
 وهك له چیرۆکی (القضية؟) دا
 ده رده که ویت ، پالنهوانی سهره کی ی ئەم
 چیرۆکه به پی هه وده یی ده ژی و هیچ
 نامانجیکي تایه تیشی نهو ناگاداری
 ده ورو به ری خویشی نه ، ته نانه ت
 ناویشی نهو ته نها پیتی (ك) ناویه تی له
 چیرۆکه که دا فه رمانی کوشنی
 به سهر دادراره ، خویشی نازانیت بوچی و
 له سه رچی و جه لاده کانی کین و بوچی ئەم
 حوکمه ییشان به سه ری دا سه پاندووه ؟
 تا له کۆتایدا دوو کهس په له کیشی
 ده کهن و ده بکوژن .

وه له چیرۆکی (شیواندن - المسخ) دا
 گریگوری سامپسون به یانیه ك که له خه و
 هه لده ستیت خوی ده یینته وه که بووه به
 زینده وه ریک و له سه ر گازه ره ی پشت
 را کشاوه ههروهك چون شهو خهوی

بکمونو. پالەوانانی ئەدەبی ناماقول
 بەت پالەوانانی چیرۆکەکانی (فرانز کافکا)
 و نوو نیشان و پسوولەو هەویەیی تایبەتی
 عێز و ئی هۆدەیش ژانیانی پیکاره .
 سەدی جەنجالی ئیمە گەلی دیار دەو
 کۆریازی دژواری ناهەمواری جەرگ پری
 خۆیەو بینی ، لە پیش هەموویشیانەو
 هەردوو جەنگی جیهانی دین ،
 هەردوای جەنگی جیهانی ی بەکەمەو
 گەتیک بیرو باوەری ناعەقڵیانە هاتە
 پوووە . ریازی دادایزم و ریازی
 سوریالی گرنترین ریازی دژەعەقڵ پیک
 ئەهین ، هەولو ئەقلائی ئەویان دەدا
 کە هەموو رۆالت و وینەبەکی بیناو ،
 هەموو پێوانەو بیروباوەرو ئایدیۆلۆژیەتیکی
 ئەسێشان کراو دام و داخان بکەن و
 هەتیان بووئیننەو .
 لە سالی (۱۹۱۷) داخەلکی فەرەنسە
 چوین بە شانۆی (دوو مەمکی
 تیریزاس) کەوت ، کە (گیم ئەپولینر)
 جوسیبوی ، نووسەر ناوی شانۆگریە
 ئۆپرالیکەکی نا (درامای سەرووی
 سەرووشتەو) ئەم هەولدا ئەسەرەتایەک پیک
 دەهێتت بو سەرەلداو پیک هاتی
 ریازو ووشە (سوریالی) تیریزاس لە
 ئەفسانەیی یونانی کۆندا پێغەمبەرێکی
 کۆریبوو لە شاری (تیبە) دا ، ئەتینا ی
 خواوەند لە بینایی چاو پێهشی دەکات
 بەلام توانای بینیی دوارۆژی
 پێدەبخشیت ، ئەم کابرایە هەرەک لە
 ئەفسانەدا هاتوو گواوە وەک ژن دوو
 مەمکی شوێری داچەکاوی هەبوو .
 (ئەپولینر) . ئەم ئەفسانەیی بە بەرگیکی
 هاوچەرخانەو نووسەو .

بەراوەبەکی سەرسۆرەینەر
 رووداوەکان لەسەر شانۆ دەردەکەون ، لە
 سەرەتای شانۆگریکەدا (تیریزا) لە
 بازارێکی (زەنجیبار) دا بە بەرگی
 کەبیانوی مالهەو دەردەکەویت کە
 دانیشوو . تیریزا بێزارە لە ژانی ژنایەتی ی
 خۆی ، دەهەویت لە واقعیی خۆی یخی
 بێت و چیر بە کاروباری ژنایەتی
 هەلنەستیت و مندالیشی نەبیت ، ئارەزووی
 ئەو دەکات کە هەرەک پیاویک بێت بە
 سەربازیک یاخود بێت بە وەزیریک .
 بەم شیوێه و وێنە دەکات و دژ بە
 مێردەکەیی هەلنەستیت ، لەناکاودا
 (تیریزا) ریش و سێلی دەردەچیت و سێنە
 دەردەکەویت بە دوو مەمکەو کە بریتین
 لە دوو کێسەیی پر لە با .
 بەرەو بینەرانی شانۆیەکە هەردووکیان
 هەلنەداو دەلیت لەمەودا پیاوم و ناوم
 (تیریزاس) ه ، لەگەل مێردەکەیدا جل و
 بەرگەکانیان ئالو گۆر دەکەن و مێردەکە
 دەس دەکات بە مندال بون ، لەتیوان
 هەشت رۆژدا ئەو پیاو (۴۰۰۵۱) مندالی
 دەبیت و هەرەشەیی گرافی و قات و قیری لە
 وولات دەکەن . لە دوواییدا پۆلیسێکی
 وجاغ کۆیر (عقیم) دیت و دەبگریت و
 دەکەوونە قەسەکردن و دەمەقالی ، تا ژنە
 فالچی بەک دیت و بەشان و باهووی مندال
 بووندا هەلنەداو خۆبشی دەردەخات کە
 (تیریزا) یەو بە پەشپانیەو بو مال
 گەراوەتو ، بەگورجی پۆلیسەکە
 بیروباوەری خۆی دەگۆریت و بریاری ئەو
 دەدات کە دەبی مندالیکی زۆر لەمەودا
 بخاتەو ، پەردە پێو دەدریت . لە سالی
 (۱۹۶۰) دا لە چاوپیکەوتنیکی پروگرامی

سێهەمی دەزگای ئیسگەیی بەربتانی لەگەل
 (یونسکو) دا ، نووسەری ئی هۆدەیی
 دەلیت کەوا شانۆی (دوو مەمکی
 تیریزاس) بەکێکە لەو کارانەیی کە
 کاریکی زۆریان کردۆتە سەری (۵)

شانۆی فیکتور . . ئارتۆی دەرەینەر
 چەند دەرەینەرێکی شانۆی دەرەینەر
 زۆریان لە ری خوشکردن بۆسەرەلداو
 شانۆی ناماقول بینی . لە پیش هەموویانەو
 (ئەتوان ئارتۆ) بوو ، ئارتۆ لەکۆتای ی
 سالی (۱۹۲۸) دا شانۆی (فیکتور یاخود
 کاتیک مندالان کاروبار دەگرە ئەستی ی
 دەرەینا . هەر دوایەو دەرەینانی ئە
 شانۆیە خلبە خلبەو هیس و بەسینیکی
 زۆری بەدوای خۆیەو هینا پوووە .
 لەبەر ئەو هەموو رووداوە توند و نیو
 مەنتیقه گالته جارێی ئیو شانۆگریەکە .

لەم شانۆیەدا دوو مندالی زەبەلاح
 دەور دەگیرن کە بەکێکیان (فیکتور) ی
 نۆسالانە ، ئەوی تریان (ئەستی) ی شەش
 سالانی کچە هاوێلی فیکتور .
 هەردووکیان بە زمانیکی زۆر ناریک و
 هیچ و پوچ نیۆندەکیان بە ئی هۆدەیی و
 گەمزەیی ئی مانا دەدەنە قەلەم . باوکی
 فیکتور دۆستی دایکی (ئەستی) ه . دوانی
 گوی راپەلکردنی فیکتور بۆ قەسەو باسی
 ژنیک دەرەینەر خۆشەووستی و راوەراوی
 ژن بۆی دەردەکەویت کە لەجیهانیکی
 بۆگەندا دەژیت ، لە ئاکامی ئەم شتانه
 فیکتور بەلادا دیت دوانی سلک ئیشەبەکی
 زۆر توندو تیز . دوا بە دوانی ئەم
 شانۆگریەش (ئارتۆ) بەردەوام دەبیت لە

دەرھینانی چەند شائوگەرپەك . بەم شپۆبە (ئەنتوان ئارتۆ) دەرهینەر هیلەکانی شائۆی توندو تیژی (مسرح القسوة) دارپشت ، ئەو خالانەیی کە ئارتۆ لە پەرتووگەیدا کە بەناوی (شائۆ) ھاوتاکەیی - المسرح ونظیره) - ەو بوو ھەر ھەمان خالان کە دەوای بیست سالیك بەدوواوە رابەرانی شائۆی ناماقول پەپرەویان دەکرد ، وەك ئەم خالانەیی خوارەوہ :

- دوورە پەریژی لەشی کردنەوہی دەروونی

- خۆلادان لەو ریبازە سروشتیە (ناچرالیزم - الطبیعیە) کەوا (کۆنۆ) وە لوگنەری دەرهینەر . (گۆردن کریگ) ی ئینگلیزی و قوتابخانە فلۆرنەسپەکەیی ، لەتیک شکاندیدا ھاوبەشی بوون .

- گەرانەوہ بۆ جادوو ئەفسانەکان (ھەرۆک شائۆی ئەندەنووسی لە دوورگەیی بالی دا) .

- بابەخ دانیکی بالاً بە نواندنی شائۆی و جم و جۆل و تیل ئیشان (ئەویش دوابە دەوای سینەمای ئی دەنگ لەسەر دەستی چەند ھونەرمندێکی وەکو چاری چاپلن و برايان مارکس و گالته جارانی سیرك دامەزرا .

- زال بوونی ئەندیشەو خەون بەسەر دیمەنەکانی شائۆداو سەپاندنی گیانی شاعیرانە تیایدا^(۶) .

لە پێش پەیدا بوونی قوتابخانە تازەکان لەم سەدەبەیی ئیمەدا ، (ئەلفرید گاری) ئالائی یاخی بوونی ھەلکرد وەك بەکێك لەشاگردانی شاعیرانی ریبازی رەمزی وەك (رابیو) و (مالارمی) . ئەم نووسەرە لەسالی

(۱۹۰۷) دا لەتەمەنی سی و چوار سالیدا ، کۆچی دوایی کرد . ھەر لەسالی (۱۸۹۶) ەو دەستی کرد بە بەریا کردنی شۆرش ، لەپاش ئەوہی کە لەو سالەدا لەسەر تەختەیی (ئۆفەر) رۆمانی (ئۆبۆی پادشای) پیشان دا ، (گاری) ویستی دابو دەستووور و نەریقی کۆن تیک بشکێتت ، بەتایبەتی ھەولێ لەناو بردنی ریبازی سروشتی (الطبیعیە) دەدا . واقعیی کات و شۆینی سربەوہ و ھەموو راستەقینەبەکی مرقابەتی سەرەنگوم کردو ویستی ھەموو بیرو باوەرپێکی ماقول و لەبەرچا و گراو لەسەر شائۆ سەرەو قۆلپ بکاتەوہ . ئەو ریبازەیی کە (گاری) پەپرەوی دەکرد ، لە نووسینیکیدا کە بە ناوونیشانی (ئی ھوودەیی شائۆ - عیث المسرح) وەبوو دەری بری ، لەو نووسینیدا (ئەلفرید گاری) دەلی :

(پێوستە ھەولێ لەناو بردنی گەلی کاروباری زۆر ناقولاً بدەین کە ھەن و ، زۆریش داخراوون و ، بەئی ھوودەیی تەختەیی شائۆ پرده کەنەوہ . بەرادەیی بەکەمیش مەبەسم : دیکۆرۆ ئەکەرەکانە)^(۷) .

چیرۆکی شائۆی (ئۆبۆی پادشا) لاسایی کردنەوہبەکی تەلفیساوی ی چیرۆکی (ماکبەئە) ، لەچیرۆکە کۆنەکەدا ئۆبۆی دایک ھانی مێردەکەیی دەدا بە رەشەکوژی پادشای پۆلۆنی لەناو بەریت . (گاری) دەبەوێت کە سەبەتی ئۆبۆ وەك کەسێکی سەر بەگۆبەند پیشان بدات ، کە ھەر لەسەرەتای ئەم سەدەبەوہ زۆر تیک لەو کەسانە ھاتنەرۆوہ بەشپۆبە دیکناتۆرۆ شەرداگیرستین و

رەگەزبەرست ، ھەرۆک زۆریش لەوانە توانیان گەلێک کاروباری بەرزو بلند بگرنە ئەستوو خەلکی داماو تووشی سەر سەختی و دەربەدەری و سەرلێشیاوایی بکەن . (ئەندریئە بریتۆن) ی سوریا لیست لەبارەیی ئەم شائۆبەوہ دەلیت مەزنترین شائۆیی بە کە دوا رۆژی دەسینشان کردووەو تۆلەیی بۆ سەردەمە تازەکان سەندۆتەوہ .

(گیلدرۆد) ی شاعیری رۆمانسێش دەچیتە پال ئەو کەسانەیی کە ریبان بۆ ریبازی ناماقول خۆش کرد . ئەم نووسەرە لەتوانایی سالەکانی (۱۹۱۸ - ۱۹۳۷) دا نزیکەیی (۳۰) سی شائۆیی نووسیوہ . بەلام زۆر بێیان لەدوای شەری دووہمی جیھانی دا لە فەرەنسا لەسەر تەختەیی شائۆ پیشان دران ، بەرھەمەکانی (گیلدرۆد) لەسەر بناخەیی ھیچ و پوچی ژان و ترسو لەرز لە مردن و پروا بە غەیبیات ھینان ھەلساوەتە سەری . (یونسکو) بەکێك بوو لەو کەسانەیی کە ئەم نووسەرە کاری تەواوی ئی کردبوو . بەکێك لەو بەرھەمانەیی (گیلدرۆد) شائۆیی (دۆن جوان) بوو بەلام بە شپۆبەکی ئەندیشەیی جیاواز لە (دۆن جوان) ە کۆنە باوہکە ، لەم شائۆبەدا دەزگێرانەکەیی (دۆن جوان) لەبانی شوخێک پیرەزینی قۆلتاخی ناقولایەو تووشی نەخۆشیی سۆزەنک ھاتوہ .

ئەمانە بەتیکرا ھەموو ئەو تەقەلایانە بوون کە لە کۆتایی سەدەیی نۆزدەھەم و سەرەتای سەدەیی بیستەمدا لە وولاتە رۆژ ئاواپەکاندا سەریان ھەلدا ، ھەرلە سەرھەلانی قوتابخانەیی رەمزبەوہ تادەگانە ئەو قوتابخانەو ریبازو ھەولە بەکەنانەیی کە

- حنوبه وه سەریان بلند کرده وه ،
 - سۆر شۆرشیک پیک دەهیتن که
 - هوس گۆرانی فۆرم و پوخسارو ناوهرۆک
 - تانی یخی بوون له رووی قالی کۆن
 - سهنگر . ئهوهی چی شانا زیه وه
 - ختی ناکریت ئهوه به که هه ندیک له
 - ماحو نایکرده وانه ده وریکی بالاییان
 - نه وروی گۆرانکاری فۆرم
 - ره وه به لام ئهوهی چی داخه وه له
 - حی خویدا نیه ئهوه به که زۆر بهی زۆری
 - ییزو قوتابخانه مهبهستی سه ره کییان
 - حانلی ووهی مرۆفه . به رادهی
 - حشکندن و ویران کردنی بیرو هوش و
 - حی مرۆف . ده یانه ویت ئهوه به سمیلین
 - مرۆف گیان له بهریکی ئیفلیج و
 - حوون و ئی توانایه مرۆف دهسته وه ستان
 - سه سیت له ره وتی پیروزی مرۆفایه تیدا
 - کردن و پیک هیان و پیشخستی
 - ستهت و بهرز کردنه وهی تاستی
 - مرانی رۆزانهی . هه موو نه و کوشش و
 - خلا کردانه بو ده سگهیر کردن و کۆت
 - تی میشلک و گیان و له شی مرۆف
 - موموو نه و قوتابخانه رۆژئاویانه به دی
 - سکرین ، هه ره له رییازی ره مزیه ته وه
 - یگرین تاده گاته دادایزم و سوریا لیزم و
 - جودیهت و ئی هووده یی تا ده گاته
 - ترمومان . کهم کردنه وهی نرخی و پایهی
 - جۆری مرۆف - که له راستیدا به بایه خترین
 - سه مابه داده نریت - لای رۆشنبران و
 - جوسه رانی بۆرژوازی سه رلشیواو . شتیکی
 - سه بریه له شهیریکیدا ری نایه کانی
 - سه رانی سه مابه داران وه عزه کانی
 - نعه به گه کانی جارمان یاد ده خاته وه که
 - ههردم دژی یزوتته وه یی بیرو میشلک و

هوشی مرۆف ده جهنگان و هیشیان
 ده بردنه سه ره وه پهل و پایهی مرۆف و عه قلی
 مرۆقیان کهم ده کرده وه . وه که ئه وهی
 که ده یان ووت هه ره هیچ نه ییت مرۆفه ،
 چاره نووسیه مان هه ره مردنه . خا کو خول
 دووا مهبه ندمانه . نه و که سه ی زۆر
 تازیتریت لامان به که دوو خا که ناز خول
 زیاتر ده خریته سه ر سنگی ، هه رده م ئه م
 وو تانه سه رگوزشته ی ده ره به گه کۆنه کان
 بوون . به لام هه موو ئه م با سانه ده خرا نه
 یوو و ده درانه به رگۆری خه لکییه وه
 له پیناوی هینانه دی و چه سپاندنی
 به رزه وه ندی نایه تی خویان بوو ،
 بۆنه وهی که س پرکیشیان نه کات و ده س به
 ریشیاندا نه کات . له دووایشدا
 به رزه وه ندیان به جوانی و پر به دلی خویان
 پروات به رپوه . وه عزه کانی ئیلویت
 (که هه رده م به ده می خو ی ده ی ووت
 که لایه نگری پادشایه تی و کلاسیکیهت و
 کاتولیکی به) به هه مان شیوه ی
 ده ره به گه کان ده یه ویت ئه وه مان
 پی سه میلینت که مادامه کی مردن هه یه و
 دونیا هیچ و پوچ و ئی هووده یه و مرۆفیش
 ئی نرخی و په ست و سه ته ، ده ییت هه ره که سه
 به و به شهی که هه به تی رازی ییت و هه ولی
 هیچ شتیکی تر نه دات .
 هه ره وه ووتمان هه موو نه و ری یازو
 هه ولدانه بیرو و نه ده یی و هونه ریانه له
 ناوهرۆکا مهبه ستیان رسوا کردنی مرۆفه و
 به س . هه ربه که له و ری یازانه شتیکی
 تازه تری خسته سه ره هه ولدانه کانی
 پیشووتری له بواری تیکشکاندن و داخان
 کردنی مرۆف و میشلکی مرۆف و ژانی
 مرۆف و رووالهته کانی ده ورو به ری تا له

ناکامدا بوونه هوی سه ره له دان و پیک
 هاتی بیرو باوه ری ئی هووده یی . به لام پش
 ئی هووده یی بیرو باوه ری و جودیهت سه ری
 هه لدا که هوی به کی سه ره کی بوو بۆنه وه ی
 له دواییدا ئی هووده یی یته کابه وه . بگره
 ری خوشکه ری ک بوو بو ری یازی
 ئی هووده یی له نه ده بداده توانین بلین نه ده ی
 ئی هووده یی له مندالانی بیرو باوه ری
 (وجودی) یه وه له دایک بوو .

وجودی به کان و ناما قول

له به نه رندا نو سه ری دانبارکی (کیار
 کیگارد) به ردی بیاخی و جودیه تی داناو
 خاله کانی ده س نیشان کرد . فه لسه فه ی
 وجودی له سه ر بنچینه ی هه ست و ناگی
 تاکی . هه سته وه سه ری ، نه رکی
 سه ره کی ئه وه به که له مرۆف تا ک بکۆلینه وه
 وه که بوون و وجودیک . دوودلی و
 راری و هیلنج هاتنه وه له بوون و
 چاره نووسی مرۆف له ناکامی ده ورو به رو
 سه رنه که وتن و نوشتنی به هوی نادباری
 دوارۆزی مرۆف تا ک ، باس و خوا سی
 سه ره کی . نه م فه لسه فه یه به . هه رده م
 مرۆف تا ک خالی به نه رتی فه لسه فه ی
 وجودی پیک ده هییت . گوا به نو سه رانی
 نه و فه لسه فه یه پار یزگاری له ما فی مرۆف تا ک
 ده که ن و پشتگیری ته واری ئی ده که ن .
 به کیک له رابه رانی نه م فه لسه فه یه که (جان
 پۆل سارتر) به رپوری خو ی به رامبه ر نه م
 با سه ده رده پریت و ده لیّت (چه لکی تر
 پۆتا ک دۆزه خه) ! هه موو شت له م بوونه دا
 دژ به مرۆف تا که و روو به رووی
 ده جه نگیت . هه موو شت له م بوون و
 گه ر دوونه دا تووی راری و دلّه راوکه و
 هیلنجدان له ناخی مرۆف ده چیین . وه که

سارتر خۆی که له نۆفیلی (هیلنج دان) دا که له سالی (۱۹۳۷) دا نووسیه دهس نیشانی کردوو. پالەوانی ئەم رۆمانه که ناوی (رۆکانتان) و بیره و بیره کانی ده نووسیتەوه ده لیت : (ئێستاکی ووشە ی [عبث] لە ژێر خامه که مدا له دایک بوو) ئی گومان ئەم پالەوانه به زمانی نووسەر وه قسه ده کات و فەلسەفە ی نووسەر ده رده خات . ئەم پالەوانه له هه موو شت دلی هه لده شیوت و هیلنجی دیتەوه ، ههروهک مروفیکی وجودی ئاسای .

دەرباره ی ههست کردن به هیلنج دان ده لیت (گرتوومیه تیه خۆی ، هیلنج ته نها له ناوه وه مدا نیه . . به لکو من که سینکم که له نیو هیلنج دا ده گوزم) .

وهک پیشتر باسان کرد (کیار کیگارد) له پیشتردا خاله کانی فەلسەفە ی وجودی ده سنیشان کرد ، له سه ده ی بیسته مدا نووسه رانی فەلسەفە ی وجودی سوودی زۆریان له بیرو باوه ره کانی وه رگرت . ئەم نووسه ره باسی هیلنج ده کات و ده لیت (هیچ نه بوون [الاشییه] بابه ی هیلنجه که وورده وورده ده ییت به (کینونه) بهک . هیچ نه بوون رۆله ی هیلنجه که له ترسی مروفی تاک پیک هاتوه که بهک له سه ره کتر رهنگ ده ده نه وه و وورده وورده له سه ره تاک چهسپ ده بن) (۸) .

ئه للیز کامۆ

هه ر چهنده نووسه ره وجودیه کانی له گه ل به کتردا له سه ره بهک رینگه کۆنابه وه ، به لأم بهک بیرو باوه ر کۆیان ده کاته وه ئه ویش ئه وه به که ژانی مروف ئی بایه خه و پره له دلکوئی و ترس وله رزو هیلنجدا نه وه له هه موو شت . مروف ئی

خواه نه ههروهک (هیدگه ر) ده لیت : (مروف توور هه لداوه بوئه م جیهانه)ئه للیز کامۆ ی وجودی له هه موویان زیاتر ده سنیشانی ئه و خالانه ی کردوو که عه به سه کانی په پره وی ده کەن وهک به رده بازی تاییه تی خۆیان - هه ر چه ند کامۆ بروای به عه به سه کانی نه ده هینا . ! - بو په رینه وه بو جیهانی تاریکی و توکی و ئی هووده ی .

کامۆ له سالی (۱۹۴۰) دا (ئه فسانه ی سیزیف) ی نووسی ، له سالی (۱۹۴۲) شدا بلاوی کرده وه . له م په رتووکه بچووکه دا (کامۆ) ده رباره ی ئی هووده ی و عه به سه ت ده دویت . ئی هووده ی و یاخی بوویش دوو به ردی بناخه ی سه ره کین له فەلسەفە ی کامۆ دا . له م په رتووکه دا نووسه ر باسی سیزیف ده کات که ده ئی به بی ی سزای خواکان به ردیک بو سه ر لوتوکه شاخیک سه ر بجات هه موو رۆژنیکیش ئه و به رده خل ده یته خواره وه و پیوستیشه سه ره له نوی جارینکی که بیانه وه بو سه ر لوتکه ی شاخه که . . به م پییه سیزیف حوکمه سه خته که ی که ئه و په ری ئی هووده ی و ناماقوئی ده گه به نیت ، ده با ته سه ر . به رای کامۆ ئەم به سه رهاته ی سیزیف هاوتای ژانی مروفه ، که چاره نووسی له وه دایه شه وو رۆژ بۆیت و کاروباری رۆژانه ی ناماقوئی به ریته سه ر .

ئه للیز کامۆ له هه موو وجودیه کانی زیاتر ناوبانگی ده ر کرده وه ، به کونه په رستی و خوگیل کردن له ئاستی رهوداوه کانی جیهان . شتیکی ئاسایه که نووسه رینکی وه کو ئه و پشت له هه موو ئیش و نازاره به رته تیه کانی میله تانی جیهان بکات و

ده رده سه ری به کانیان به شتیکی لابه لای دابینت و بلیت : (داواکار به کافه هه ژاره کانی له برو بیانۆ به ولاره هیحی ک نیه) (۹) . هه لوئستی کامۆ تا کۆتای ژانی هه لوئستیکی دووره په ریزو گوشه گیر بوو ههروهک نووسه رینک و مروفیکی تاک ته م بوخۆی ده ژباوه رپه وی تاک ی زانی گرتیوه به ره وهک هه ر وجودیه کی که کاتیل که خه لاتی نۆلی پی به خه شرا ووتارینکم خوینده وه ، ووتی (من بروام به عه داله م هیه به لأم پارێزگاری له دایکم ده که پیش ئه وه ی پارێزگاری له عه داله م بکم !) (۱۰) . تیکرای بیرو باوه ر و وجودیه زاتیه که ی کامۆ ، له نووسینه کانی رهنگ ده ده نه وه .

شانۆیه کانی کامۆ ده ورینکی زۆ کاربگه ریان گپرا بو پیک هانتی شانۆم ئی هووده ی . کامۆ گه لی چیرۆکی شانۆم نووسی وهک : (تیک نه گه بشتن) و (باره گه مارۆ) و (کالیگولا) و (داد په روه ران) . شانۆی (کالیگولا) ی له سالی (۱۹۳۸) دا نووسی به لأم دوا ی جهنگی دووه می جیهانی خرابه سه ر شانۆ که سایه تی (کالیگولا) نووسه ره ژبان به سه رهاتی قه یسه ری رۆمانیه وه وه ر گرتوه که له سالی (۱۲ - ۴۱) ی زاینی حوکمه رانی ئه مه راتۆریه تی رۆمانی گرتۆته ئه ستۆ . نووسه ره به هۆی که سایه تی (کالیگولا) وه ویستیویه فەلسەفه بیرو باوه ری خۆی ده ر بۆیت . ئەم قه یسه ره له شانۆیه که دا رینگه ی چهوت و ناله نامینیت که پیندا نه روا ت ، ژانینکی هیح پووچ و ئی هووده ی ده با ته سه رو پیاوکوشته ئا و خوار د نه وه ی لابه که ، به راده یه کی

موتوکه نزيك ترين هاوه لى له نئوده باب
 كيتك (دروژيلا) ي خوشك و
 خوشويستى ! دهرىت . ژيانى لى تال
 نعت و بهرچاوى تاريك ده بيت ،
 هست به ناما قولى و ئى هووده ئى ژيان
 نكات . هست كردنى به عه به سيهت و
 هيچ ويوچى ئى ژيان ده يگه به نيته نه
 نعتى كه بهخته وهرى له وه داييت ،
 نعت به كوشنو له ناوردنى خه لكى
 نورو بهرى هر له دوژمانيه وه تاده گاته
 يرانو ياوه رانى . پر به دم هاوار ده كات
 هرچى له ده ورو بهرم هه به درو
 نعتيه . . من دهمويت مانگ
 چنگ بيم . . يا خود ده لئيت
 جزه نوسى خه لكى له ژيانه دا مردنه و
 مخته وه ريش ئى به شن . وهك بيهويت
 موه بگه به نيت كه مادامه كى مردن هه به
 حبو ساتيكي زووتر به ده سنى من
 مانه چن !

تاراده به كى زور كامو هه موو
 حوسه رانى ترى وجودى ، به زمانى
 نعتوانه كانى نوسينه كانيانه وه بيرو ياوه رو
 نعتيه خويان ده رده پرن . سه رجهمى
 ننگ و ناوازيان نه وه به كه مروى ناك له
 نندا له خه لكى ده ورو بهرى داپراوه به
 نوودلى و پاراپى و ئى هووده ئى ژيانى
 نعباته سر .

سه دهى يستهم سه دهى ده ننگ
 هه ليرينى چهند لايه نيك و چهند ريبازو
 نعتيه قوتابخانه بهك بوو له وولاته
 سه رما به داره كاندا ، ده رباره ئى مانا ئى و
 پيووچى ناما قوليت و ئى هووده ئى ژيانى
 مروى هر له ريبازى ره مزه توه بيجرين
 تاده گاته ريبازى دادايزم و سور ياليزم و

شيعره كانى ئيلوت و ، نافتسه فهى
 وجودى . به لام چر بوونه وهى ده ننگ
 هه ليرين بوو كرده وهى مروى و ژيانى
 مروى و بوون ، به روونى له ريبازى
 عه به سيهتدا خوى ده نو نيت . كومه له
 نووسه ريك بوونه هوى په دابوونى ريبازى
 ئى هووده ئى ، دوا به دواى نه وهى كه
 به ره مه شانوگه ريه كانيان نوسى و پيشانيان
 دان به تايه ئى دواى ساله كانى په نجاى نهم
 سه ده بهى كه نيمه ئيدا ده زين . نه ده ئى
 ناما قول هه ولدانه بوئيكشكاندى فورم و
 ناوه روكى نه ده ب ، نه ده ئى ناما قول
 به پيچه وانى نه ده ئى ناساى رهوت
 ده كات . گهر له شانوى ناسايدا چهند
 كه ساتيك پاله وانى ئيدا بيجرين و
 به شيوه به كى ناساى ديارى كراو
 هه لس و كه وت بكنو ، له گه له به كتردا
 بدوين ، به پيچه وانوه ، له شانوى به
 عه به سيه كاندا پاله وانه كان كه سايه تيه كى
 روون و ناساى رايان نه وه ، به ئى هووده ئى
 ده زين و ، به شيوه به كى ناساى
 هه لس و كه وت ده كنو ده دوين .
 ووشه كانيان پچر پچرو ئى مانان . هه روه ها
 نه كه سايه تيانه هيچ هيو و نامانچيكي
 نه اوو روونيان نه تا له پيناويدا
 ئى بكوشن . نه گهر له شانوى ناسايدا
 رووداوو كاره سات و حه قيقه نيكى
 له بهرچا و گيراو بخرينه روو ، به كوتايه كيش
 شانويه كه نه او و بيت ، به پيچه وانوه
 له شانويه كى ناما قولدا ، سه ره تاو
 ناوه رو و كو تاي به دى ناكرين و هيچ بيرو
 باوه رو فله سه فه به كيش ناخرينه روو جگه
 له هه ولداني پوچله كردنى ژيان به ولاره
 نه بيت